

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5Csp/159/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618206205
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Hiščáková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7618206205.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves sudkyňou JUDr. Denisou Hiščákovou, v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej M. P., G.. XX.XX.XXXX, K. G., M.Á. XXX/X, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou - Ján Buroci, s.r.o., so sídlom Spišská Nová Ves, Za Šestnástkou 17, v konaní o zaplatenie 1.675,15 Eur s príslušenstvom a o vzájomnej žalobe o zaplatenie 199,53 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba žalobcu sa z a m i e t a .

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanej sumu 199, 53 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 6.10.2020 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania sa vzájomná žaloba žalovanej z a m i e t a .

IV. Žalovanej sa p r i z n á v a proti žalobcovi náhrada trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej bude po právoplatnosti rozsudku rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 15.10.2018 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny úverovej pohľadávky v sume 1.675,15 Eur, úrokov v sume 100,63 Eur a vo výške 17,90 % ročne od 18.9.2018 do zaplatenia, úrokov z omeškania v sume 17,54 Eur a vo výške 5 % ročne zo sumy 1.675,15 Eur od 18.9.2018 do zaplatenia a zo sumy 100,63 Eur od 18.9.2018 do zaplatenia, poistného za poistenie schopnosti splácať úver v sume 3,88 Eur a náhrady trov konania. Uviedol, že dňa 2.1.2014 uzatvoril so žalovanou Úverovú zmluvu č. 000000000097561 (ďalej aj iba ako „Zmluva“ alebo ako „Úverová zmluva“), na základe ktorej žalovanej poskytol peňažné prostriedky vo výške 2.2000 Eur. Žalovaná sa poskytnutý úver a úroky zaviazala splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver s príslušenstvom bola povinná splatiť do 15.12.2023. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy sú aj Všeobecné obchodné podmienky - Prima banka Slovensko, a.s. (ďalej iba ako „VOP“), ktoré obsahujú niektoré z náležitostí zmluvy o úvere. Žalobca ako banka si s odbornou starostlivosťou preveril žalovanú ako žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím v zmysle § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti tým, že prestala uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas. Žalobca preto na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 17.9.2018, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia druhou upomienkou (opakovaným upozornením) zo dňa 20.7.2015. V súlade s čl. 19 bod 19.8 VOP sa písomnosť banky adresovaná klientovi považuje za doručенú aj tretím dňom po jej odoslaní prostredníctvom poštového podniku. Pohľadávka žalobcu voči žalovanej ku dňu predčasného zosplatnenia, t.j. ku dňu 17.9.2018 predstavovala 1.872,20 Eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 1.675,15 Eur (žalovanej bol na základe zmluvy

poskytnutý úver vo výške 2.2000 Eur, do dňa zosplatenia žalovaná uhradila na istinu sumu 524,85 Eur), úrokov 100,63 Eur (úroková sadzba vo výške 17,90 % ročne vyplýva zo Zmluvy), úrokov z omeškania 17,54 Eur (každá omeškaná dlžná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne), poplatkov 75 Eur za upomienky, ktoré si žalobca neuplatňuje a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver 3,88 Eur. Žalovaná po zosplatení úveru do dňa podania žaloby neuskutočnila žiadnu úhradu.

2. Žalovaná so žalobou nesúhlasila, navrhla ju zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania. Uviedla, že práve žalobca ju dostal do úverovej pasce, v dôsledku čoho stratila schopnosť splácať svoje dlhy. Žalobca jej poskytol celkovo tri úvery a ignoroval svoju povinnosť podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. skúmať schopnosti spotrebiteľa splácať úver. Uvedenú povinnosť žalobca porušil hrubým spôsobom. Už len v rámci agendy žalobcu mu muselo byť jasné, že sú uzatvorené ďalšie dve úverové zmluvy a napriek tomu s ňou uzatvoril ďalšiu úverovú zmluvu. Žalobkyňa tiež namietala nesplnenie podmienok pre vyhlásenie predčasného splatenia úveru, nakoľko neeviduje doručenie žiadnej upomienky a ani výzvy zo 17.9.2018. Poukázala na to, že podľa prehľadu splácania uhradila žalobcovi sumu 2.115,34 Eur. Ak sa k tejto sume pripočíta poplatok za spracovanie úveru 110 Eur, tak je celý dlh na istine vyrovnaný.

3. Vo veci tunajší súd rozhodol rozsudkom č.k. 5Csp/159/2018-157 dňa 25.7.2019 v spojení s opravným uznesením č.k. 5Csp/159/2018-194 zo dňa 6.11.2019 tak, že žalobu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania. Rozhodol tak potom, čo vykonaným dokazovaním dospel k právnomu záveru, že zo strany žalobcu nedošlo k účinnému zosplateniu celého úveru, a to z dvoch samostatných právnych dôvodov. Prvým bolo zistenie, že žalobca pred uplatnením práva žiadať o zaplatenie celej úverovej pohľadávky pre nesplnenie niektorej z dohodnutých splátok (listom zo dňa 17.9.2018), neupozornil žalovanú na možnosť uplatnenia tohto práva (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), z ktorého dôvodu je potrebné považovať tento právny úkon za neplatný. Druhým dôvodom bolo zistenie, že žalobca pred poskytnutím úveru neskúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver (t.j. nekonal s odbornou starostlivosťou), v dôsledku čoho nebol oprávnený vyžadovať od žalovanej jednorazové zosplatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z.).

4. Uvedený rozsudok tunajšieho súdu bol zrušený uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 11Co/368/2019-202 zo dňa 15.1.2020 a vec vrátená tunajšiemu súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd poukázal na skutočnosť, že žalobca nenastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie o nesplnení podmienky predchádzajúceho upozornenia žalovanej pred uplatnením práva mimoriadneho zosplatenia úveru, na ktorom súd prvej inštancie vystaval záver o neplatnosti tohto úkonu pre jeho rozpor so zákonom. Právny záver súdu prvej inštancie, že porušenie zákonnej povinnosti (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) upozorniť spotrebiteľa na možnosť predčasného zosplatenia pred uplatnením tohto práva, zakladá neplatnosť takého právneho úkonu pre jeho rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka) považuje odvolací súd za celkom opodstatnený, preto je potrebné už len z tohto dôvodu posúdiť napadnutý rozsudok, pokiaľ ide o základ uplatneného nároku, za vecne správny. Odvolací súd však zároveň uviedol, že ani pri posúdení právneho úkonu zosplatenia úveru ako neplatného, nemohol súd prvej inštancie dospieť k záveru o právnej neopodstatnenosti celého uplatneného nároku. Bráni tomu skutočnosť, že v období od pomyselného zosplatenia úveru do vydania napadnutého rozsudku sa podľa dohodnutých zmluvných podmienok stala riadne zročnou časť z uplatnenej úverovej pohľadávky. Pokiaľ preto súd prvej inštancie zamietol žalobu v celom jej rozsahu, vo svojej podstate z dôvodu, že úverová pohľadávka nestala zročnou (ani len sčasti), je jeho rozhodnutie celkom zrejme vystavané na nesprávnom právnom názore. Odvolací súd napokon uviedol, že úlohou súdu prvej inštancie bude zabezpečiť si pre svoje skutkové závery, potrebné pre posúdenie dôvodnosti výšky uplatneného nároku dostatočný skutkový podklad procesne predpokladaným spôsobom a vo veci opätovne rozhodnúť.

5. Po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie podala žalovaná voči žalobcovi vzájomnú žalobu, ktorou sa domáhala uloženia povinnosti žalobcovi zaplatiť jej sumu 199,53 Eur titulom vrátenia bezdôvodného obohatenia. Tento svoj nárok odôvodnila tým, že na základe Úverovej zmluvy č. 000000000097561 uzatvorenej 2.1.2014 jej žalobca poskytol peňažné prostriedky vo výške 2.200 Eur resp. 2.090 Eur po odpočítaní poplatku za spracovanie úveru. Žalovaná sa poskytnutý úver a úroky zaviazala splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver s príslušenstvom je povinná splatiť do 15.12.2023. Úverová zmluva obsahuje nesprávny údaj RPMN, nakoľko údaj v zmluve je 21,51%, avšak skutočná výška RPMN dosahuje výšku 22,34%. Rozdiel podľa žalovanej nastal

tým, že žalobca do výpočtu RPMN nezahrnul poplatok za poistenie úveru vo výške 0,97 Eur mesačne a taktiež počítal výšku úveru zo sumy 2.200 Eur, pričom však v skutočnosti poskytol žalovanej len sumu 2.090 Eur, nakoľko si strhol poplatok za spracovanie úveru vo výške 110 Eur bez toho, aby tieto finančné prostriedky boli v dispozícii žalovanej. Uvedené náklady mali byť zahrnuté do výpočtu RPMN, nakoľko ide o náklady priamo spojené s úverom. Tieto neboli predmetom rokovania a ani nemohli byť, nakoľko boli nadiktované priamo do predtlačenej zmluvy. Žalovaná napokon ako spotrebiteľ nedostala za tento poplatok za spracovanie úveru akékoľvek služby, protihodnotu. V zmysle uvedeného je tak úver podľa § 11 ods. 1 písm. b) v spojení s § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. účinného k 2.1.2014 bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná celkovo uhradila žalobcovi z tohto zmluvného vzťahu sumu 2.314,87 Eur, pričom istina tvorila sumu 2.090. Istina je teda uhradená. Vzhľadom na deklarovанú bezúročnosť a bezpoplatkovosť, je teda podaná žaloba neopodstatnenou, preto ju žalovaná navrhuje zamietnuť. Dňa 17.10.2018, 8.11.2018, 14.12.2018, 14.1.2019 žalovaná vykonala úhradu vo výške 40 Eur a dňa 12.3.2019 vo výške 39,53 Eur, spolu 199,53 Eur. Uvedené plnenie vo výške 199,53 Eur žiada žalovaná ako bezdôvodné obohatenie vydať, nakoľko toto plnenie nad sumu istiny žalobca prijal bez právneho dôvodu.

6. Žalobca po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie, na výzvu súdu uskutočnenú v súvislosti s neuznaným predčasným zosplatnením úveru, špecifikoval nárok vyplývajúci z úverovej zmluvy na sumu 863,05 Eur, ktorá predstavuje sumu mesačných splátok, ktoré sa stali splatnými do dňa špecifikácie nároku, t.j. do 21.9.2020. Uviedol, že táto suma je rozdielom medzi súčtom anuitných splátok splatných ku dňu 21.9.2020 (3.201,93 Eur) a súčtom žalovanou reálne vykonaných úhrad ku dňu 21.9.2020 (2.338,88 Eur).

7. Žalobca zároveň v súvislosti so vzájomnou žalobou uviedol, že výpočet RPMN uvedený v úverovej zmluve považuje za správny a v súlade so zákonom. Tento výpočet vychádza zo základnej rovnice podľa § 19 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., pričom zohľadňuje presný dátum čerpania úveru a dátum reálnej splátky keď dátum splátky pripadne na deň pracovného pokoja. Nezohľadnenie týchto aspektov môže spôsobiť nesúlad medzi údajom uvedeným v zmluve oproti iným výpočtom online kalkulačky a podobne, pri ktorých nie je zrejmé, či tieto aspekty zohľadňujú alebo nie. Podľa žalobcu do výpočtu RPMN uvedenej v zmluve vo výške 21,51 % vstupovali tieto údaje: veľkosť pôžičky 2.200 Eur, ročná úroková miera 17,9 %, čerpanie 2.1.2015 v objeme 2.200 Eur, prvá platba 15.1.2014, posledná platba 15.12.2020, počet splátok 120, anuita 39,53 Eur a poplatok za poskytnutie úveru 110 Eur. Do výpočtu RPMN nevstupoval poplatok za poistenie, nakoľko skutočnosť, či si klient poistenie zriadi alebo nie, nemá vplyv na podmienky samotného úveru. Žalobca tiež uviedol, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 2.200 Eur, o čom svedčí výpis pohybov na účte. Vzájomná žaloba je preto podľa žalobcu neopodstatnená a tiež neprípustná vzhľadom na skutočnosť, že už prebehlo odvolacie konanie.

8. Žalovaná v replike k vzájomnej žalobe uviedla, že nemožno mať akékoľvek pochybnosti o tom, že poistenie úveru nebolo dobrovoľné, nakoľko predtlač zmluvy priamo obsahuje vyhlásenia o pristúpení k Všeobecným poisťovacím podmienkam bez toho, aby bolo možné niečo z textu odmietnuť. Pri poistení sa nenachádza obdobná možnosť ako napríklad v súvislosti so súhlasom k riešeniu sporov. Keďže poistenie sa vyžadovalo k poskytnutiu úveru, tak tieto náklady museli byť zahrnuté do výpočtu RPMN. Žalobca výslovne uvádza, že náklady na poistenie do výpočtu RPMN nezohľadnil, v tejto časti teda nie je spor. Logicky, bez ohľadu na ďalšiu matematiku, pokiaľ náklady úveru boli vyššie, tak následne i výška RPMN musí byť vyššia. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala na ustanovenie § 2 písm. g) a § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Žalovaná ďalej uviedla, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že jej bol poskytnutý úver vo výške 2.200 Eur a priložila výpis z účtu, kde jej dňa 2.1.2014 bolo pripísaných na účet len 2.090 Eur, teda suma po zrazení poplatku za spracovanie úveru. V súvislosti s časovým aspektom uvedenia svojich námietok žalovaná uviedla, že po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu nedošlo k akémukoľvek obmedzeniu možnosti predkladať vyjadrenia a námietky. Žalovaná stále považuje i skoršie námietky za právne relevantné a dôvodné, avšak z ostražitosti rozširuje paletu dôvodov, pre ktoré navrhuje žalobu zamietnuť. Správnosť údajov RPMN by mal súd posudzovať ex offio, preto odkaz na akékoľvek koncentrácie je irelevantný.

9. Žalobca v duplike k vzájomnej žalobe zotrval na svojom tvrdení o dobrovoľnosti poistenia a o tom, že toto poistenie nebolo podmienkou získania úveru. Uviedol, že v rámci predzmluvných rokovaní má každý klient žalobcu možnosť zvoliť si uzatvorenie úverovej zmluvy bez poistenia, s poistením Súboru A alebo poistenie Súboru B. Žalovaná si zvolila súbor poistenia A, čo je zrejmé zo samotnej žiadosti

o poskytnutie úveru. Ako dôkaz žalobca predkladá aj dokument Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, kde v časti 3. je jednoznačne uvedené, že na získanie úveru sa nemusí uzavrieť poistenie. Ako ďalší dôkaz o dobrovoľnosti poistenia žalobca predložil aj dve úverové zmluvy uzatvorené v období 12.6.2014 a v období neuvedenom, v ktorých poistenie nebolo dojednané. Žalobca poukázal na Vyjadrenie Odboru ochrany finančných spotrebiteľov NBS zo dňa 2.9.2019, kde NBS konštatovala, že v obdržanej dokumentácii nie sú podklady nasvedčujúce tomu, že uzavretie zmluvy bolo podmienené pristúpením spotrebiteľa k poisťovnej zmluve a tiež konštatovala súlad hodnoty RPMN v zmluve žalobcu so zákonom. Žalobca tiež zotrval na tom, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 2.200 Eur a poukázal na článok V. písm. A ods. 4 VOP, v zmysle ktorého úver bude poskytnutý v deň čerpania úveru na úverový účet v plnej výške, z ktorej bude automaticky inkasovaný poplatok za poskytnutie úveru a zvyšná suma peňažných prostriedkov bude poukázaná na klientom určený účet v zmysle zmluvy.

10. Žalovaná v reakcii na dupliku žalobcu k vzájomnej žalobe uviedla, že dobrovoľnosť poistenia v predmetnej úverovej zmluve bola vylúčená už na základe samotného znenia zmluvy, a to napríklad zo znenia bodu 3.8. zmluvy, kde je na pevno daná a nadiktovaná predtlač, že klient vyhlasuje, že spĺňa podmienky poistenia a pristupuje k poisťovnej zmluve. Na uvedené nadväzujú body 3.9. a nasledovné, kde je opäť nadiktované, že klient sa oboznámil s poisťovnou zmluvou vrátane VPP ... a že prijíma všetky povinnosti atď. Text zmluvy dokonca žalovaná ani nemala priamo k dispozícii, musela s ňou súhlasiť a v bode 3.9.2 sa uvádza, že môže do nej kedykoľvek nahliadnuť. Ide o vzorové zneužitie postavenia dodávateľa. Žalobkyňa uviedla, že žalobca zaslal dve anonymizované znenia úverových zmlúv, ktorými argumentuje, že poistenie bolo dobrovoľné. Neuvedomuje si však, že preukázal opak, nakoľko tieto zmluvy neobsahujú vôbec ustanovenia bodov 3.8. a nasl. tak ako to obsahuje zmluva so žalovanou. Žalovaná dostala k podpisu úplne inú úverovú zmluvu, ktorá ani nepočíta s možnosťou úver nepoistiť, keď priamo v texte obsahuje prehlásenie spotrebiteľa o pristúpení k poisťovnej zmluve. Možnosť neprijíť poistenie je tak úplne imaginárna a tvrdenia žalobcu sú účelové. Pokiaľ žalobca 6/2014 zmenil svoju predtlač zmluvy tak to dokazuje opak toho, čo sa snaží preukázať žalobca, a teda, že poistenie podľa predchádzajúcej predtlače povinné bolo, a po jeho zmene už pravdepodobne nie. Je potom pre dokazovanie úplne irelevantné poukazovať na závery vyjadrenia Odboru ochrany finančných spotrebiteľov zo dňa 2.9.2019, keď je zjavné, že predtlače žalobcu sa menili. Žalovaná uviedla, že súdu už preukazovala, že jej bol poskytnutý úver len vo výške 2.090 Eur, teda táto čiastka jej bola daná k dispozícii pripísaním na jej bankový účet. Táto suma je teda výškou úveru. Poplatok za poskytnutie úveru je neprijateľná zmluvná podmienka, spotrebiteľ nedostáva zaň akékoľvek plnenie a spracovanie úveru nie je služba, ale súčasť podnikania žalobcu v oblasti poskytovania úverov. Pokiaľ je teda tento poplatok neprijateľná zmluvná podmienka, tak to nemožno brať ako účasť úveru, teda súčasť poskytnutých finančných prostriedkov spotrebiteľovi, nakoľko tento so sumou 110 Eur nikdy nenadobudol právo disponovať. Je úplne irelevantné ako to má žalobca vyznačené vo svojom informačnom systéme, spotrebiteľovi prenechal prostriedky len v sume 2090 Eur. Poukázala na závery Komisie MS SR na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich z 24.1.2017, podľa ktorých je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka) i samotná povinnosť spotrebiteľa uhradiť veriteľovi poplatok za spracovanie úveru, pretože tento predstavuje plnenie za ktoré spotrebiteľ nedostáva žiadne reálne protiplnenie. Jedná sa o plnenie za čiste administratívnu agendu veriteľa spojenú s poskytnutím úveru (za napísanie zmluvy, za jej zaevidovanie v evidencii veriteľa a pod.), a teda za plnenie ktoré si spotrebiteľ neobjednal, a ktoré slúži výlučne v prospech veriteľa, pričom odplatom za poskytnutie úveru sú úroky.

11. Žalobca reagoval, že predložené anonymizované zmluvy ustanovenia bodov 3.8 a nasl. neobsahujú z dôvodu, že v nich poistenie nebolo dohodnuté. Odmietol tvrdenie žalovanej o poplatku za poskytnutie úveru ako neprijateľnej zmluvnej podmienky. Právny základ poplatku za poskytnutie úveru vyplýva z ustanovenia § 499 Obchodného zákonníka. Poplatok bol v zmluve uvedený jasne, zrozumiteľne a týka sa hlavného predmetu plnenia. Navyše priamo úverová zmluva upravuje podmienky za ktorých bude tento poplatok klientovi v celom rozsahu vrátený, a síce riadne a včasné splácanie splátok úveru.

12. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na 15.12.2020, na ktoré predvolal právnych zástupcov sporových strán. Žalobca sa z neúčasti na pojednávaní vopred písomne ospravedlnil a súhlasil s tým, aby súd rozhodol v zmysle jeho podaní bez jeho účasti. Súd preto podľa § 180 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej iba ako „CSP“) pojednával a aj rozhodol v neprítomnosti žalobcu.

13. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so stranami predloženými listinnými dôkazmi, a to úverovou zmluvou, VOP žalobcu účinnými od 7.12.2013, žiadosťou o poskytnutie spotrebného úveru, výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 17.9.2018, doručenkou podpísanou manželom žalovanej dňa 20.9.2018, druhou upomienkou zo dňa 20.7.2015, prehľadom splácania úveru, prehľadom skutočných a ideálnych úhrad žalovanou žalobcovi, dokladmi o vkladoch v hotovosti vykonaných žalovanou v prospech žalobcu v dňoch 17.10.2018, 8.11.2018, 14.12.2018, 14.1.2019 a 12.3.2019, výpočtom RPMN predloženým žalovanou realizovaným prostredníctvom interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN Portálu finančnej osvety a ochrany spotrebiteľa MF SR, výpočtom RPMN predloženým žalobcom, výpisom z účtu žalovanej vedenom u žalobcu za mesiac 1/2014, stanoviskom NBS k RPMN, stavom omeškaných splátok na úvere, prepočtom zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, dokumentom s názvom Credit report - analytic žalovanej, prepočtom úrokov z omeškania, dokumentom s názvom Komunikácia k problémovej pohľadávke klienta Milada Róthová, výpismi z účtu žalovanej u žalobcu za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013, ako aj oboznámením podstatného obsahu pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 7Csp/159/2018 a 8Csp/159/2018 a kontrolným výpočtom RPMN vykonaným súdom prostredníctvom kalkulačky na výpočet RPMN dostupnom v súdnom registri a zistil nasledovný skutkový stav:

14. Dňa 19.10.2012, na základe žiadosti žalovanej o poskytnutie spotrebného úveru uzatvoril žalobca so žalovanou Úverovú zmluvu č. 0000000000097561 (ďalej aj iba ako „zmluva“ alebo ako „úverová zmluva“), účelom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru žalovanej žalobcom vo výške 2.200 Eur s fixnou ročnou úrokovou sadzbou 17,9 % ročne. Žalovaná mala úver splácať v 120 anuitných splátkach splatných mesačne v 15. deň kalendárneho mesiaca vo výške 39,53 Eur. Prvá splátka bola splatná dňa 15.1.2014 a splatnosť úveru bola určená na 15.12.2023. Zmluva obsahuje údaj o RPMN v hodnote 21,51 %, údaj o priemernej RPMN v hodnote 19,35 % a celkovú čiastku, ktorú klient musí zaplatiť v hodnote 4.853,60 Eur.

15. Ako základná podmienka úveru je v zmluve uvedený aj súbor poistenia „Súbor A“. Podľa textu zmluvy (bod 3.8) žalovaná vyhlasuje, že spĺňa podmienky poistenia s poistením v rozsahu súboru uvedeného v bode 1.2 za podmienok uvedených v úverovej zmluve a poisťnej zmluve.

16. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s. (ďalej aj iba ako „VOP“, alebo ako „Všeobecné obchodné podmienky banky“), ktoré upravujú podrobné podmienky splácania úveru. Podľa článku V písm. E Všeobecných obchodných podmienok banky, sú podmienky poistenia upravené v poisťnej zmluve. Vznikom poistenia na základe poisťnej zmluvy vzniká klientovi povinnosť platiť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver splatný v termíne splatnosti, ktorého výška je uvedená v Sadzobníku poplatkov. Tento poplatok je klient povinný platiť za celé poisťné obdobie bez ohľadu na to, kedy došlo k zániku poistenia. Podľa žalobcom predloženého sadzobníka poplatkov, I. časť - fyzické osoby účinného od 1.8.2013 predstavuje poistenie schopnosti splácať úver (pôžičku) pri „Súbore poistenia A“ 2,45 % z výšky mesačnej splátky úveru (v prípade úveru poskytnutého žalovanej ide o sumu 0,97 Eur mesačne - poznámka súdu).

17. Zmluva medzi ďalšími základnými podmienkami úveru uvádza aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 110 Eur. Podľa článku V písm. A ods. 4 Všeobecných obchodných podmienok banky, úver bude poskytnutý v deň čerpania úveru na úverový účet v plnej výške, z ktorej bude automaticky inkasovaný poplatok za poskytnutie úveru a zvyšná suma peňažných prostriedkov bude poukázaná na klientom určený účet v zmysle zmluvy.

18. Všeobecné obchodné podmienky banky obsahujú aj možnosť banky žiadať o predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom aj v prípade nesplácania úveru riadne a včas.

19. Podľa výpisu pohybov na úverovom účte žalovanej predloženom žalobcom, bola dňa 2.1.2014 na úverovom účte žalovanej vykonaná úverová transakcia v hodnote 2.200 Eur. Podľa výpisu z účtu žalovanej u žalobcu za mesiac január 2014 však bola žalovanej dňa 2.1.2014 na účet z dôvodu čerpania úveru z úverového účtu pripísaná iba suma 2.090 Eur.

20. Listom zo dňa 20.7.2015 označeným ako „Druhá upomienka“ žalobca naposledy vyzval žalovanú na zaplatenie omeškaných splátok úveru zo Zmluvy o úvere do 25.7.2015 a upozornil žalovanú, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy banka uplatní svoje právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka a

požiada o zaplatenie celej pohľadávky, ktoré ku dňu vyhotovenia predmetného dokumentuje predstavuje 2.169,10 Eur.

21. Listom zo dňa 17.9.2018 označenom ako „Výzva na predčasné splatenie úveru“ žalobca uviedol žalovanej, že rozhodol o predčasnej splatnosti úveru ku dňu 17.9.2018 a vyzval žalovanú na bezodkladnú úhradu celého dlhu vo výške 1.872,20 Eur s príslušenstvom. Predmetný list bol žalovanej doručený dňa 20.9.2019, pričom podľa údajov na doručeníke zásielku prevzal manžel žalovanej.

22. Podľa žalobcom predloženého prehľadu splácania úveru, mala žalovaná žalobcovi do predčasného splatenia úveru (t.j. k 17.9.2018) uhradiť celkovo 2.115,34 Eur, pričom poslednú úhradu vykonala dňa 15.8.2018. Prvých dvanásť mesačných úhrad žalovaná vykonala v sume 40,50 Eur, z ktorých sumu 0,97 Eur žalobca zakaždým započítal na poistné. Po predčasnom zosplatnení úveru vykonala žalovaná ešte šesť úhrad v celkovej sume 239,06 Eur, medzi ktorými úhradami sa nachádzajú aj úhrady, ktorých vydania sa žalovaná domáha vzájomnou žalobou (t.j. úhrada zo dňa 17.10.2018 v sume 40 Eur, zo dňa 8.11.2018 v sume 40 Eur, zo dňa 14.12.2018 v sume 40 Eur, zo dňa 14.1.2019 v sume 40 Eur a zo dňa 12.3.2019 v sume 39,53 Eur - úhrady v celkovej sume 199,53 Eur). Celkovo tak žalovaná žalobcovi uhradila sumu 2.354,40 Eur, z ktorej suma 15,52 Eur bola žalobcom započítaná na poistné (žalobca preto uvádza ako celkovo uhradenú sumu 2.338,88 Eur).

23. Žalovaná predložila výpočet RPMN vykonaný prostredníctvom interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN Portálu finančnej osvetly a ochrany spotrebiteľa MF SR, podľa ktorého je hodnota RPMN 22,34 % a splatená suma je vo výške 4.980 Eur. Uvedený výpočet vychádza z čerpania úveru vo výške 2.090 Eur dňa 2.1.2014, nezohľadňuje žiaden dodatočný náklad, uvádza výšku mesačnej splátky 41,50 Eur (ktorá nezodpovedá zmluvne dohodnutej výške splátky, ani po pripočítaní poplatku za poistenie) a nie je z neho jednoznačný počet mesačných splátok. Z uvedených dôvodov súd sám vykonal výpočet RPMN, a to prostredníctvom kalkulačky RPMN dostupnej v registri súdov. Pri zadaní výšky úveru 2.090 Eur (po odpočítaní poplatku za poskytnutie úveru v sume 110 Eur) čerpanom dňa 2.1.2014, 120 mesačných splátkach úveru vo výške 40,50 Eur mesačne (vrátane poistenia) s dátumom prvej splátky 15.1.2014, dňom splátky 15. v mesiaci a dodatočnom náklade v sume 110 Eur splatnom dňa 2.1.2014, je hodnota RPMN 24,36 % a zaplatená suma je 4.970 Eur. Pri zadaní rovnakých hodnôt, avšak pri výške úveru 2.200 Eur, je hodnota RPMN 22,37 % a zaplatená suma je 4.970 Eur.

24. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej aj iba ako „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

27. Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej aj iba ako „ZoSÚ“), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

28. Podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

29. Podľa § 2 písm. a), b), d), g), h) a i) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

30. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

31. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

32. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

33. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

34. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

35. Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezodôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

37. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

38. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právny predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

39. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

40. Úverová zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovanou dňa 2.1.2014 je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle všeobecných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj osobitných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že ide o formulovanú zmluvu pripravenú vopred žalobcom, ktorý pri uzavretí zmluvy konal v rámci predmetu svojej činnosti. Žalovaná pri uzavretí zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej resp. inej podnikateľskej činnosti, zmluvu uzatvorila ako fyzická osoba. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"), čo je zrejmé aj v danej veci.

41. Predovšetkým súd prioritne skúmal splnenie podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žalobcom a dospel k zhodným zisteniam, ako vo svojom prvom rozsudku vydanom v predmetnej veci.

42. Jedným zo zákonných predpokladov uplatnenia práva veriteľa žiadať dlžníka - spotrebiteľa o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, je aj upozornenie spotrebiteľa veriteľom na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Žalovaná v konaní tvrdila, že žalobca si uvedenú povinnosť nesplnil a na uplatnenie práva predčasne úver zosplatiť ju neupozornil. Žalobca svoje tvrdenie o splnení si tejto povinnosti v priebehu konania nepreukázal a nepredložil doklad preukazujúci aspoň odoslanie (ak už nie doručenie) zásielky s predmetným upozornením žalovanej. Požadované upozornenia žalovanej žalobcom nevyplýva ani zo žalobcom predloženej komunikácie so žalovanou. Tá má podľa tvrdenia žalobcu preukazovať odoslanie upozornenia žalovanej dňa 20.7.2015, avšak pri uvedenom dátume sa žiaden takýto záznam nenachádza (nachádza sa iba záznam „kontaktovanie klienta, klient nebol zastihnutý, klient nedvíha“). Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, ktoré je preto potrebné považovať za neplatné a možnosť žalovanej splácať úver v splátkach za zachovanú. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že odvolací súd sa s uvedeným zistením súdu plne stotožnil vo svojom zrušujúcom rozsudku. Súd, obdobne ako aj odvolací súd, sa vzhľadom na záver o neplatnosti zosplatenia celého úveru považoval za nadbytočné zaoberať sa otázkou, či postup žalobcu pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver dosahoval úroveň odbornej starostlivosti.

43. V ďalšom sa súd zameril na posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu týkajúceho sa časti pohľadávky žalobcu, ktorá sa do rozhodnutia súdu stala zročnou, ako aj posúdením dôvodnosti nároku uplatnenom vzájomnou žalobou žalovanej.

44. Z vykonaného dokazovania, a to z obsahu zmluvy, VOP, výpisu z účtu žalovanej u žalobcu za mesiac január 2014, ako aj z tvrdení sporových strán o spôsobe úhrady poplatku za poskytnutie úveru, dospel súd k záveru, že žalovanej nebola poskytnutá plná suma úveru uvedená v zmluve, t.j. suma 2.200 Eur, ale iba suma 2.090 Eur, kedy suma 110 Eur jej bola okamžite stiahnutá na úhradu poplatku za poskytnutie úveru. Žalobca tak do výšky úveru zahrnul aj poplatok spojený s poskytnutím úveru vo výške 110 Eur, ktorý bližšie ani nešpecifikoval, čo nie je v súlade s ustanoveniami ZoSÚ. V dôsledku uvedeného tak mala žalovaná napr. povinnosť platiť úroky nielen zo skutočne poskytnutého úveru, ale aj z nákladov súvisiacich s poskytnutím úveru. Tá istá suma nemôže byť súčasťou úveru a zároveň aj súčasťou nákladov spojených s poskytnutím úveru, resp. inak povedané náklady spojené s poskytnutím úveru nie sú úverom poskytnutým spotrebiteľovi. V tejto súvislosti súd poukazuje na ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora) z 21. apríla 2016 vo veci C - 377/14 - Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti Finway a.s. (ďalej len ako „rozsudok SD EÚ sp.zn. C - 377/14“), v ktorom súdny dvor v bode 3 rozhodol o tom, že „Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES, ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si

poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.“. Ako vyplynulo z bodov 83 až 87 uvedeného rozsudku SD EÚ sp.zn. C - 377/14, „ ...celková výška úveru v zmysle smernice 2008/48 je v jej článku 3 písm. l) vymedzená ako maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o úvere. Podľa článku 3 písm. g) tejto smernice celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sú všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere a ktoré sú veriteľovi známe. Podľa článku 3 písm. i) uvedenej smernice RPMN sú celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky úveru, prípadne vrátane nákladov v súlade s článkom 19 ods. 2 tejto smernice. Keďže je pojem „celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť“ vymedzený v článku 3 písm. h) smernice 2008/48 ako „súčet celkovej výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom“, vyplýva z toho, že pojmy „celková výška úveru“ a „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom“ sa vzájomne vylučujú a celková výška úveru preto nemôže zahrňovať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa. Do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Treba zdôrazniť, že neoprávnené zahrnutie súm tvoriacich celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru bude nutne viesť k podhodnoteniu RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru.“.

45. Vzhľadom na to, že žalobca zúčtoval príslušný poplatok na ťarchu úveru poskytnutého žalovanej a síce tým spôsobom, že jej úver vyplatil o už krátený poplatok za jeho poskytnutie, pričom tento zahrnul do celkovej sumy poskytnutého úveru, tento spôsob určenia celkovej výšky úveru a v nadväznosti na to následného určenia RPMN z takejto výšky úveru bol realizovaný v rozpore s eurokomformným výkladom príslušných ustanovení smernice č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, a tým v nadväznosti na to aj s ustanoveniami ZoSÚ, ktorým sa uvedená smernica v súlade s Prílohou č. 1 uvedeného zákona preberá do právneho poriadku SR. Je evidentné, že takýto postup zúčtovania poplatku vedie k skresľovaniu údajov o RPMN, kedy ho tak ako to uvádza súdny dvor podhodnocuje.

46. Možno preto uzavrieť, že predmetná zmluva neobsahuje správny údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ, keďže v rozpore s eurokomformným výkladom v sebe zahŕňa aj sumu poplatku za poskytnutie úveru (teda poplatok dohodnutý v spojení s úverom), čo je potrebné posúdiť postupujúc podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a uplatňujúc výklad, ktorý je pre žalobkyňu ako spotrebiteľku priaznivejší, tak akoby tento údaj ani neuvádzala a preto podľa § 11 ods. 1 písm. b) uvedeného zákona platí, že predmetný spotrebiteľský úver z uvedených dôvodov je bezúročný a bez poplatkov.

47. V Zmluve je uvádzaná hodnota RPMN 21,51 %. Ročná percentuálna miera nákladov je údaj, ktorý spotrebiteľovi umožňuje posúdiť výhodnosť či nevýhodnosť ponúkaného úveru, a to jeho porovnaním s RPMN iných úverov. Neuvedenie či nesprávne uvedenie RPMN v neprospech spotrebiteľa v zmluve, má zo zákona za následok, že úver je bezúročný a bezpoplatkový.

48. Zo zmluvnej hodnoty RPMN, ako aj z tvrdení žalobcu je zřejmé, že tento pri zadávaní zmluvných parametrov v súvislosti s výpočtom RPMN vychádzal jednak z výšky úveru 2.200 Eur, ako aj z výšky mesačnej splátky úveru 39,53 Eur. Žalobca tak do mesačnej splátky úveru nezapočítal poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,97 Eur mesačne, ktorý poplatok bol splatný v termíne splatnosti splátok úveru, a ktorý bola žalovaná povinná platiť za celé poistné obdobie. Súd má za to, že uvedený postup žalobcu je nesprávny a naopak má za to, že do výpočtu príslušnej RPMN je potrebné zahrnúť celú sumu mesačnej splátky, teda sumu vrátane poplatku za poistenie schopnosti splácať úver, t.j. sumu mesačnej splátky vo výške 40,50 Eur (39,53 Eur + 0,97 Eur).

49. Podľa § 2 písm. g) ZoSÚ celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov. Z takto formulovaného znenia nevyplýva záver o tom, že náklady na poistenie - Súbor poistenia A s výškou poplatku za poistenie 2,45 % z výšky mesačnej splátky úveru, na ktorom sa zmluvné strany mali dohodnúť, sa nemajú považovať za náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Zákon totiž výslovne z takýchto nákladov vylučuje len notárske poplatky. Je síce pravdou,

že vo vete za bodkočiarku sa ďalej spomínajú náklady na doplnkové služby, u ktorých je príkladmo uvedené aj tzv. povinné poistné, na uzavretie ktorého je viazané poskytnutie spotrebiteľského úveru, resp. úveru za ponúkaných podmienok, avšak opätovne táto formulácia tzv. nákladov na doplnkové služby v konečnom dôsledku aj poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nevylučuje uvedené medzi stranami dohodnuté poistné z nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, a teda ani z ich zahrnutia do príslušných výpočtov ako RPMN, tak aj ich uvedenia do celkovej čiastky vymedzenej v § 2 písm. h.) ZoSÚ. Pokiaľ sa totiž zmluvné strany dohodli, že ich žalobca ako spotrebiteľ bude uhrádzať v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, tak ich následne aj „musí“ uhrádzať a v takom prípade sa splátky tohto poistného musia vnímať ako poplatok akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Navyše sú to poplatky žalobcovi ako veriteľovi známe, keďže nejde o dojednania poistenia mimo rámca uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd opätovne zdôrazňuje, že na rozdiel od notárskych poplatkov zákon takéto poistenie výslovne z definície „celkových nákladov spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom“ nevylučuje a preto ako také je ich tiež potrebné zahrnúť do uvedených celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a tým aj do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov.

50. Podľa obsahu predmetnej zmluvy neboli náklady na poistné zahrnuté do výpočtu RPMN (a tiež ako už súd uviedol vyššie bola do výpočtu RPMN žalobcom braná hodnota úveru 2.200 Eur, hoci reálne žalovaná dostala k dispozícii iba sumu 2.090 Eur), a teda hodnota RPMN uvedená v zmluve nezodpovedá skutočnému stavu veci a bola takto uvádzaná v neprospech spotrebiteľa, t.j. uvádzala sa hodnota nižšia, než aká bola v skutočnosti (Uvedené preukazuje aj súdom realizovaný kontrolný výpočet RPMN). Navyše je potrebné poznamenať, že údaj o súbore poistenia je v zmluve uvedený v bode 1.2. vo forme predtlačenej splátky úveru. Vzhľadom na uvedené a v spojení v tvrdením žalovanej o nemožnosti vybrať si medzi poistením či nepoistením úveru, je potrebné uvedené vykladať v prospech žalovanej ako spotrebiteľky, a síce tak, že žalobca nepreukázal dobrovoľnosť poistenia. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d.) ZoSÚ, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, aj vtedy sa považuje úver poskytnutý na základe takej zmluvy za bezúročný a bez poplatkov.

51. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti tak žalovanou mala byť žalobcovi uhradená len skutočná suma poskytnutého úveru, t.j. suma 2.090 Eur. Z dokazovania je zrejmé a zhodne to uviedli aj obe strany sporu, že žalovaná žalobcovi uvedenú sumu uhradila, dokonca mu uhradila viac než sumu úveru. Súd preto žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

52. Keďže poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov a celkovo žalovaná uhradila z predmetnej úverovej zmluvy sumu vyššiu než je suma úveru, došlo na strane žalobcu k bezdôvodnému obohateniu vo výške rozdielu medzi reálne uhradenou sumou 2.354,40 Eur a reálne poskytnutým úverom 2.090 Eur. Žalovaná sa vzájomnou žalobou domáhala zaplata iba časti bezdôvodného obohatenia, konkrétne v sume 199,53 Eur, ktorá suma predstavuje úhrady vykonané žalovanou v prospech žalobcu v dňoch 17.10.2018, 8.11.2018, 14.12.2018, 14.1.2019 a 12.3.2019. Uvedené úhrady ani ich výška neboli v konaní sporné, preto súd uložil žalobcovi povinnosť vydať žalovanej takto vzniknuté bezdôvodné obohatenie (§ 451 Občianskeho zákonníka) a to spolu so zákonným úrokom z omeškania, ktorý však priznal počnúc odo dňa nasledujúceho po doručení vzájomnej žaloby žalobcovi. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania, ktoré žalovaná požadovala odo dňa nasledujúceho po vykonaní poslednej úhrady žalobcovi, súd žalobu zamietol, nakoľko žalovaná nepreukázala, že by žalobcu na vrátenie bezdôvodného obohatenia vyzvala skôr, než vo vzájomnej žalobe.

53. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

54. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

55. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

56. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

57. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa zásady úspechu v spore. V spore bola plne úspešná žalovaná, nakoľko žaloba žalobcu bola zamietnutá a vzájomnej žalobe žalobkyne bolo vyhovené v plnom rozsahu (neúspech žalovanej sa týkal iba príslušenstva uplatnenej sumy, preto naň súd na účely rozhodovania o náhrade trov konania neprihliadal). Súd tak priznal úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

58. O výške náhrady týchto trov konania bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Spišská Nová Ves, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.